

Slimību profilakses un kontroles centrs

Duntes iela 22, K-5, Rīga, LV-1005, tālr. 67501590, fakss 67501591, e-pasts info@spkc.gov.lv

EPIDEMIOLOĢIJAS BIĻETENS

Nr. 54 (1551)

2017. gada 28. decembrī

Pārskats par akūtu augšējo elpceļu infekciju (AAEI) un gripas¹ izplatību 2017. gada 51. nedēļā Latvijā

2017. gada 51. nedēļā monitoringā iesaistītajās ambulatorajās ārstniecības iestādēs (informācija saņemta no 69 ģimenes ārstu praksēm) reģistrēti divi gripas klīniskie gadījumi, jeb vidēji 1,9 gadījumi uz 100 000 iedzīvotājiem.

Kopš monitoringa sākuma (2017. gada 40. nedēļas) reģistrēti 16 gripas klīniskie gadījumi.

Pacientu vēršanās ģimenes ārstu praksēs AAEI, gripas un pneimoniju gadījumos vidēji uz 100 000 iedzīvotājiem²

	Vecuma grupas	47. ned.	48. ned.	49. ned.	50. ned.	51. ned.	Salīdzinot ar iepriekšējo nedēļu (%)
AAEI	Vidēji	1041,2	1136,4	1137,3	1142,0	968,7	-15,2
	0-4	5395,1	6266,6	5755,2	5885,2	6030,5	2,5
	5-14	3375,4	3065,3	3252,9	3154,6	2391,4	-24,2
	15-64	537,6	703,3	608,5	588,7	551,7	-6,3
	65 un >	130,4	118,1	388,9	500,0	123,2	-75,3
Gripa	Vidēji	2,8	1,0	5,6	2,8	1,9	-33,3
	0-4	31,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	5-14	8,9	0,0	8,9	8,9	0,0	-100,0
	15-64	0,0	1,5	7,1	2,8	2,9	0,5
	65 un >	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Pneimonija	Vidēji	25,1	29,6	28,8	41,8	28,8	-31,1
	0-4	16,0	53,1	97,5	65,0	132,5	103,8
	5-14	62,2	65,2	44,7	169,8	71,9	-57,6
	15-64	22,8	24,7	21,3	27,0	14,3	-47,1
	65 un >	15,0	20,5	25,3	15,2	24,6	62,7

Vēršanās AAEI gadījumos ambulatorajās iestādēs 51. nedēļā salīdzinājumā ar 50. nedēļas vidējiem rādītājiem samazinājusies par 15,2%, vidēji reģistrēti 968,7 gadījumi uz 100 000 iedzīvotājiem (50. nedēļā – 1142,0 gadījumi uz 100 000 iedzīvotājiem).

Vēršanās ambulatorajās iestādēs pneimoniju gadījumos 51. nedēļā salīdzinājumā ar 50. nedēļas vidējiem rādītājiem samazinājusies (par 31,1%), vidēji reģistrēti 28,8 gadījumi uz 100 000 iedzīvotājiem (50. nedēļā – 41,8 gadījumi uz 100 000 iedzīvotājiem).

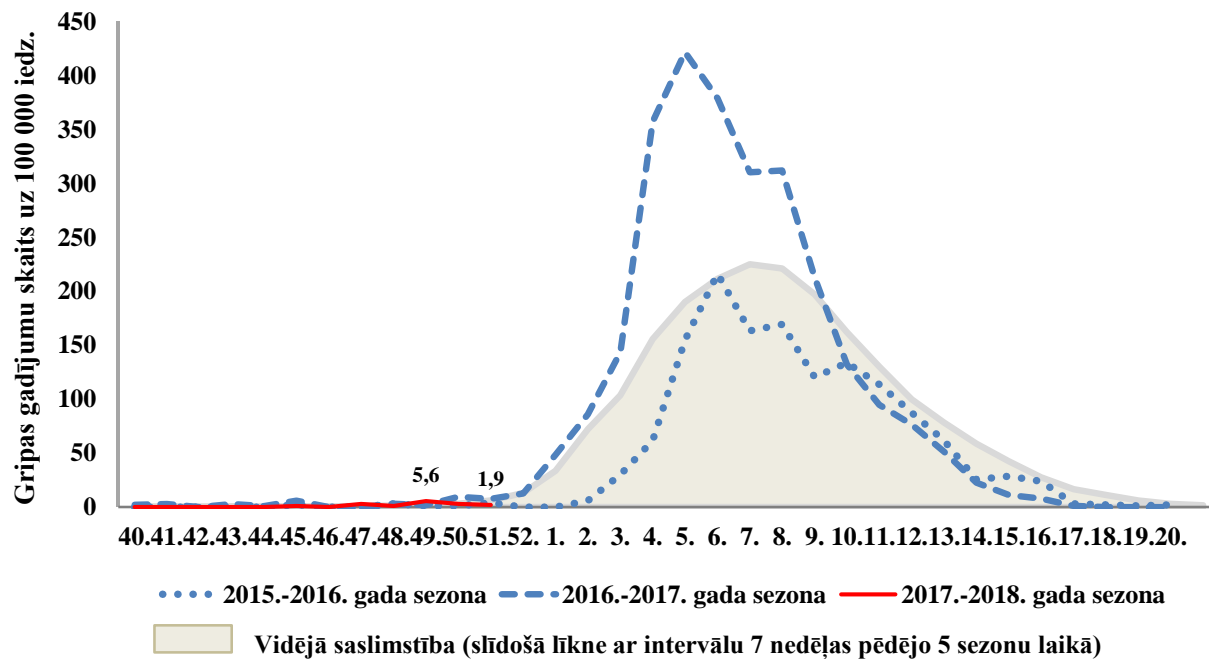
¹ Klīniskie gripas gadījumi monitoringā iekļautajās ģimenes ārstu praksēs

² Vēršanās pēc medicīniskās palīdzības (vai saslimstības līmenis) nedēļas laikā tiek aprēķināta, ņemot vērā pacientu skaitu, kas pirmo reizi sakarā ar patreizējo saslimšanas epizodi vērsušies pie ģimenes ārsta.

Vēršanās ambulatorajās iestādēs gripas gadījumos 2017.–2018. gada sezonā salīdzinājumā ar iepriekšējām sezonām

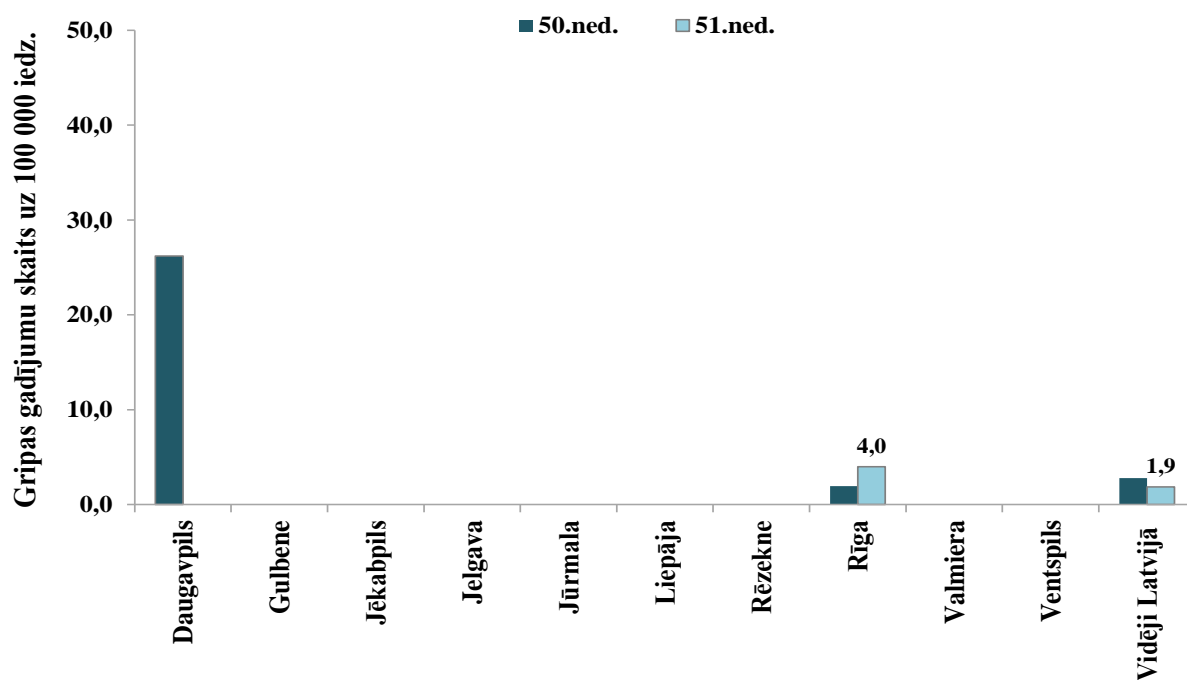
Gripas intensitātes rādītājs 2017. gada 51. nedēļā bijis nedaudz zemāks nekā iepriekšējā 2016.–2017. gada sezonas 51. nedēļā un pēdējo piecu sezonu vidējie rādītāji attiecīgajā laika periodā.

2016.–2017. gada sezonā gripas epidēmiskā izplatība bija sākusies 2–3 nedēļas agrāk nekā parasti.

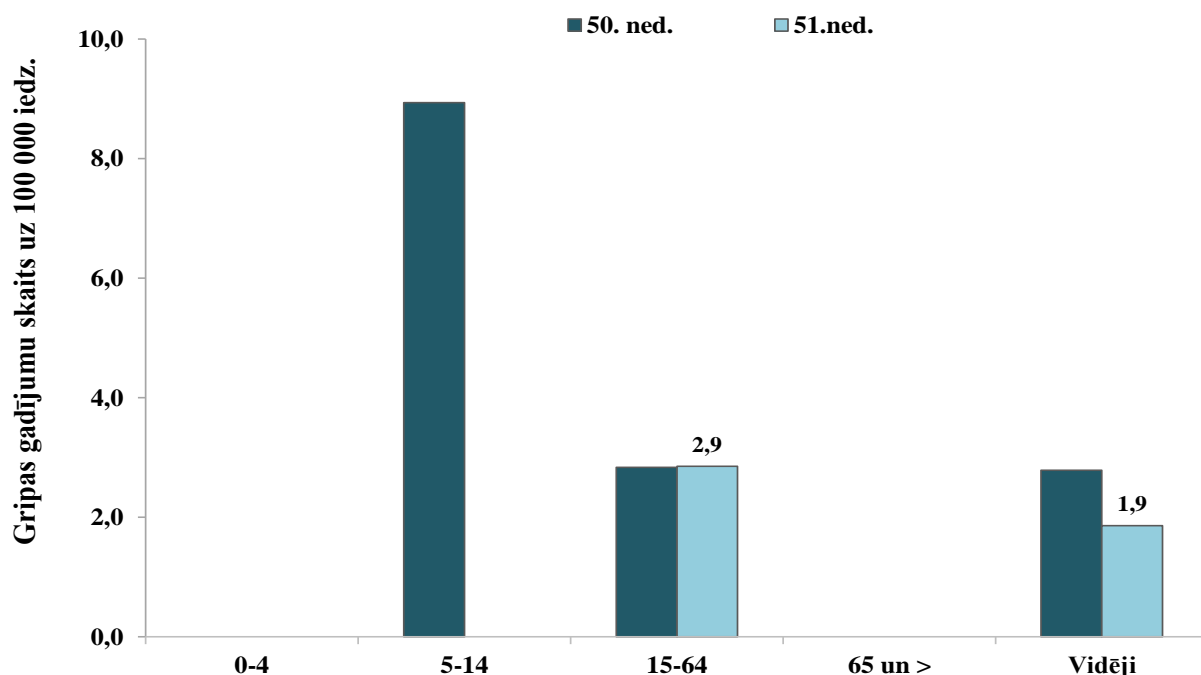
Gripa atsevišķās monitoringa teritorijās

2017. gada 51. nedēļā monitoringā iesaistītajās ambulatorajās ārstniecības iestādēs reģistrēti divi gripas klīniskie gadījumi – Rīgā (4,0 gadījumi uz 100 000 iedzīvotājiem). Iepriekšējā nedēļā bija reģistrēti trīs gripas gadījumi: divi – Daugavpilī un viens – Rīgā.

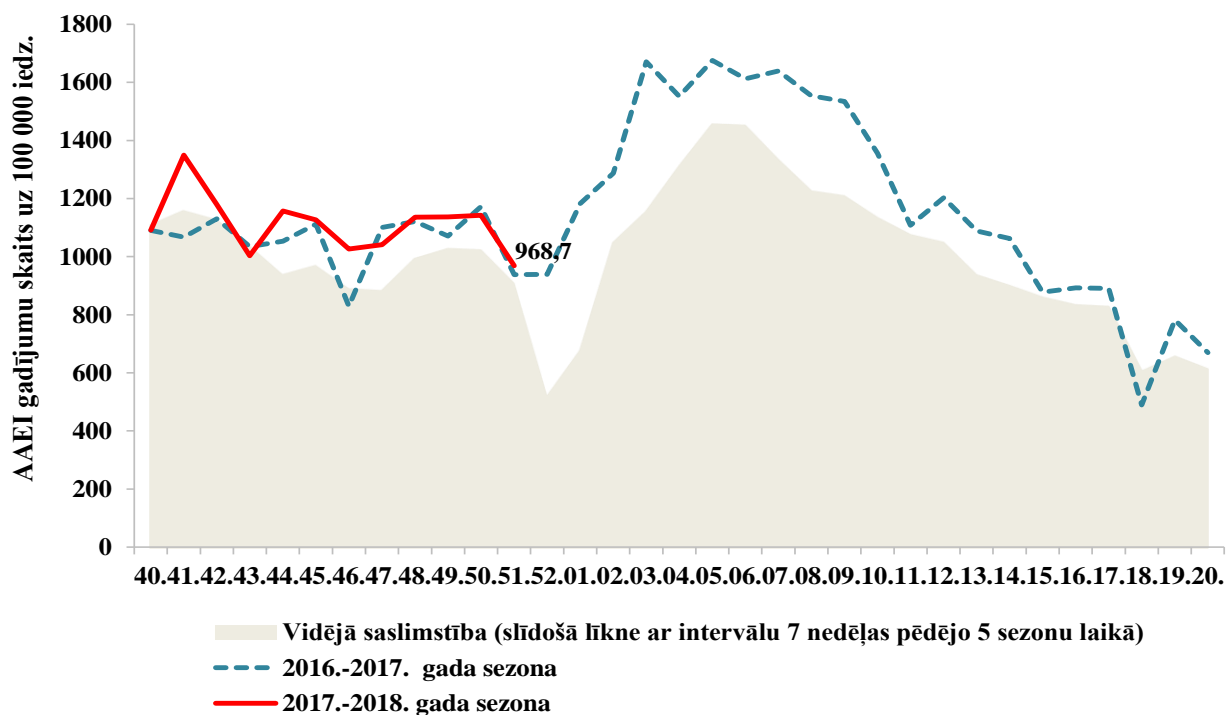
Gripa atsevišķās vecuma grupās

2017. gada 51. nedēļā 15–64 gadu vecuma grupā noteikti divi gripas klīniskie gadījumi jeb 2,9 gadījumi uz 100 000 iedzīvotājiem.

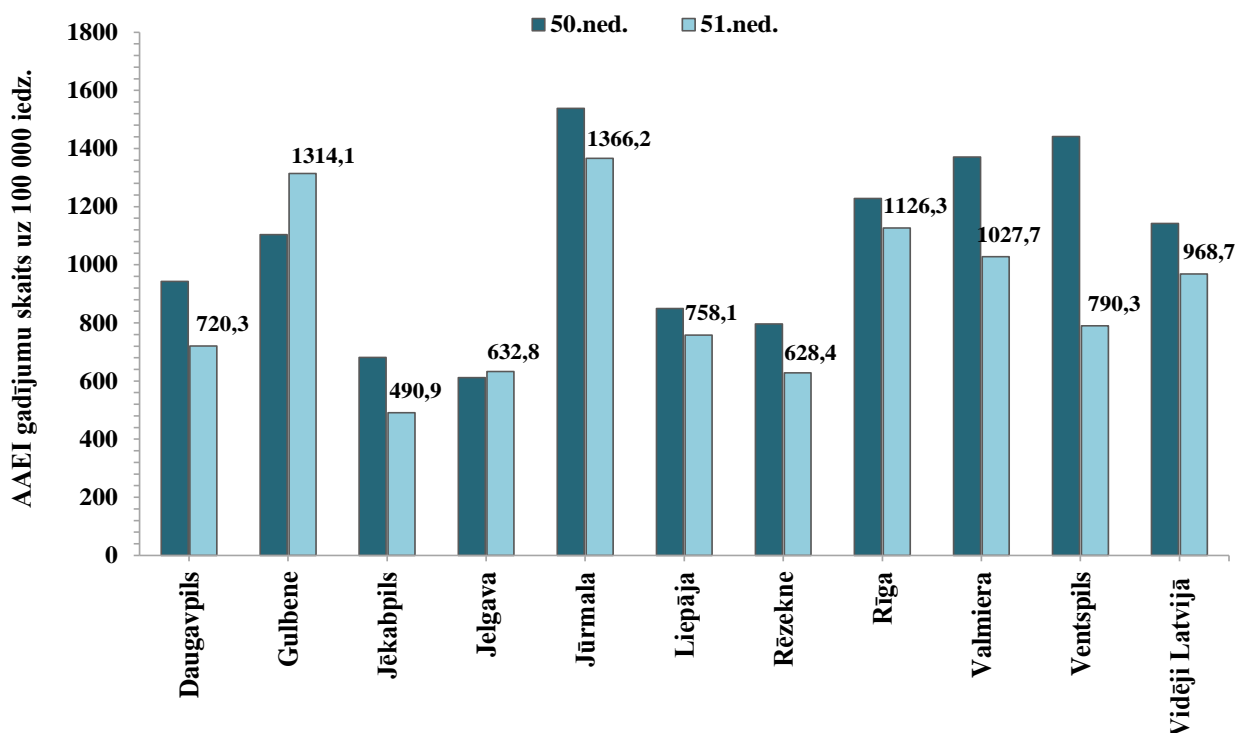
Vēršanās ambulatorajās iestādēs AA EI gadījumos 2017.–2018. gada sezonā salīdzinājumā ar iepriekšējo sezonu un piecu gadu vidējiem rādītājiem

2017. gada 51. nedēļā pacientu vēršanās ambulatorajās ārstniecības iestādēs AA EI gadījumos bijusi līdzīga iepriekšējās 2016.–2017. gada sezonas 51. nedēļas vidējam rādītājam, bet augstāka nekā pēdējo piecu sezonu vidējie rādītāji attiecīgajā laika periodā.

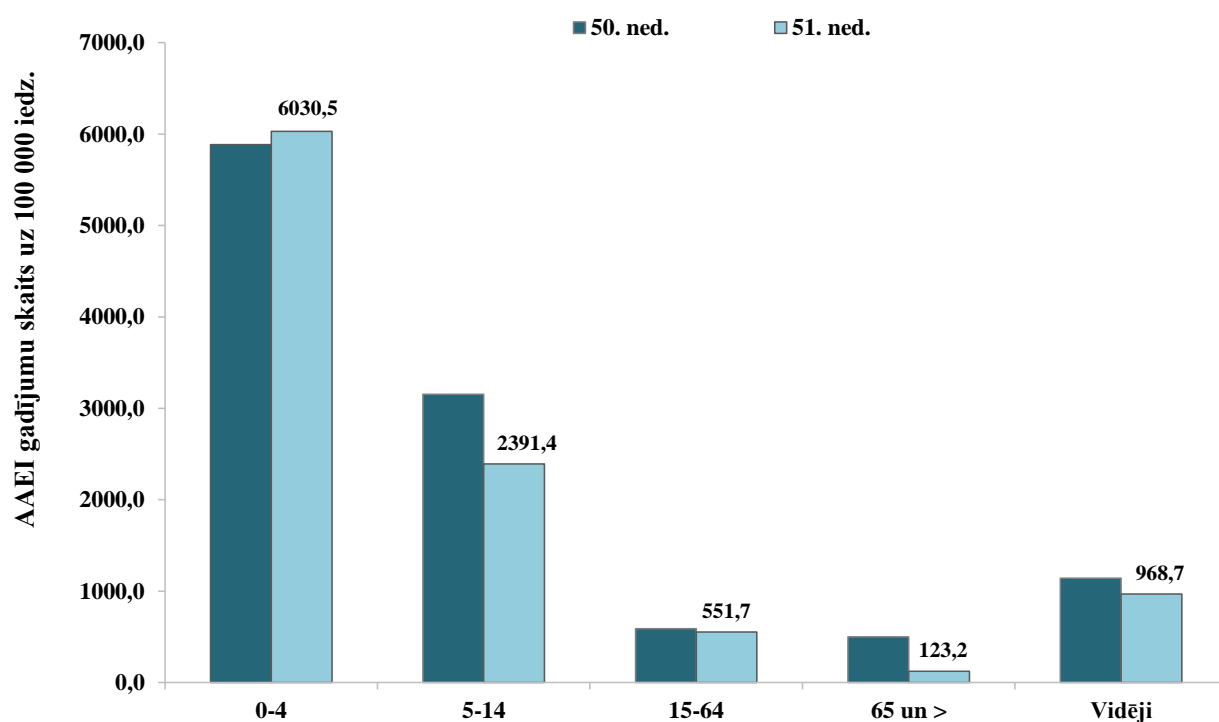
AAEI atsevišķās monitoringa teritorijās

Augstāka par vidējo saslimstība ar AAEI 51. nedēļā tika reģistrēta četrās no desmit monitoringā iekļautajām teritorijām: Jūrmalā, Gulbenē, Rīgā un Valmierā. Viszemākā saslimstība reģistrēta Jēkabpilī.

AAEI atsevišķās vecuma grupās

Augstākā saslimstība ar AAEI 51. nedēļā tika reģistrēta bērniem 0–4 gadu vecuma grupā (6030,5 gadījumi uz 100 000 iedzīvotājiem); 51. nedēļā salīdzinājumā ar 50. nedēļu šajā vecuma grupā tā nedaudz palielinājusies – par 2,5%.

Par stacionētiem pacientiem gripas gadījumos

2017. gada 51. nedēļā ir saņemta informācija par diviem stacionētiem pacientiem ar aizdomām par gripas infekciju (Rīgā). Pacienti bija 0–4 gadu vecuma grupā un 15–64 gadu vecuma grupā.

Kopš gripas monitoringa sākuma ziņots par 23 stacionētiem pacientiem ar aizdomām par gripas infekciju un par diviem pacientiem ar aizdomām par gripas izraisīto pneimoniju. Taču lielākai daļai pacientu gripas infekcija laboratoriski netika apstiprināta.

Vispārējās izglītības iestāžu apmeklējums

Vispārējās izglītības iestāžu apmeklējums 51. nedēļā (ceturtdien) bijis vidēji 90,5%, salīdzinājumā ar iepriekšējo nedēļu apmeklējums nedaudz samazinājies (par 0,9%). Zemākā vispārējās izglītības iestāžu apmeklētība bija reģistrēta Daugavpilī. Valmierā šajā dienā (ceturtdien) mācības nenotika.

Monitoringa pilsētas /nedēļas	Apmeklējumu īpatsvars no reģistrēto skolēnu skaita (%)										
	Daugavpils	Gulbene	Jelgava	Jekabpils	Jūrmala	Liepāja	Rēzekne	Rīga	Valmiera	Ventspils	Vidēji
47.	89,3	88,7	92,1	86,9	94,4	91,5	94,3	91,5	91,5	92,1	91,4
48.	85,8	88,0	95,5	89,7	92,9	88,6	95,1	90,2	90,8	92,4	90,6
49.	88,9	89,9	90,2	90,3	92,6	90,0	92,6	90,5	87,4	91,2	90,6
50.	89,6	85,2	93,6	91,8	92,6	92,2	87,0	91,1	89,7	94,0	91,4
51.	85,0	91,2	92,9	90,2	92,7	88,5	94,8	89,8	-	93,0	90,5
Salīdzinājumā ar 50. nedēļu (±)	-4,5	6,0	-0,6	-1,5	0,1	-3,7	7,8	-1,3	-	-0,9	-0,9

Pirmsskolas izglītības iestāžu apmeklējums

Pirmsskolas izglītības iestāžu apmeklējums 51. nedēļā (ceturtdien) bijis vidēji 71,8%, salīdzinājumā ar iepriekšējo nedēļu apmeklējums nedaudz samazinājies (par 1,7%). Zemākā pirmsskolas izglītības iestāžu apmeklētība bija reģistrēta Rēzeknē.

Monitoringa pilsētas /nedēļas	Apmeklējumu īpatsvars no reģistrēto pirmsskolēnu skaita (%)										
	Daugavpils	Gulbene	Jelgava	Jekabpils	Jūrmala	Liepāja	Rēzekne	Rīga	Valmiera	Ventspils	Vidēji
47.	74,2	71,0	77,6	77,7	75,7	72,8	74,8	74,3	86,2	75,2	75,0
48.	74,1	66,9	77,6	79,1	77,7	74,9	77,2	74,8	79,7	73,2	74,9
49.	72,8	82,3	83,8	74,3	74,5	76,0	71,6	73,4	76,8	72,9	74,0
50.	73,5	79,0	79,7	76,7	73,4	75,3	73,6	70,7	84,8	74,4	73,6
51.	74,9	84,7	70,0	74,0	75,3	74,9	67,6	70,8	81,2	68,9	71,8
Salīdzinājumā ar 50. nedēļu (±)	1,4	5,6	-9,7	-2,7	1,9	-0,4	-6,0	0,1	-3,6	-5,5	-1,7

Respiratoro vīrusu cirkulācija

SIA „Rīgas Austrumu klīniskās universitātes slimnīca” (RAKUS) stacionāra „Latvijas Infektoloģijas centrs” (LIC) laboratorijā 51. nedēļā tika izmeklēti 115 personu klīniskie paraugi (50. nedēļā – 143), no tiem divos paraugos noteikti *A tipa* gripas vīrusi (viens no tiem tipēts kā *A/H1pdm*) un vienā paraugā noteikts *B tipa* gripas vīruss. Gripas pozitīvo paraugu īpatsvars no kopējo izmeklēto paraugu skaita bija 4,1%.

No respiratoriem vīrusiem visvairāk tika noteikti adenovīrusi (21), rinovīrusi (13) un bokavīrusi (13). Tika noteikti arī citi elpceļu vīrusi: koronavīrusi (10), respiratori sincitiālie vīrusi (5), enterovīrusi (3), paragripas III tipa vīrusi (3), paragripas I tipa vīruss (1) un cilvēka metapneimovīruss (1).

Laboratoriski noteikto respiratoro vīrusu skaits

Nedēļas	Izmeklēto paraugu skaits	A gripa	B gripa	Paragripa I	Paragripa II	Paragripa III	Paragripa IV	Respiratori sincitiālais vīruss	Adenovīrusi	Rinovīrusi	Cilvēka metapneimovīruss	Bokavīrusi	Koronavīrusi	Enterovīrusi	Pozitīvo paraugu skaits	Pozitīvo paraugu īpatsvars (%)	Gripas pozitīvo īpatsvars (%)	RSV pozitīvo īpatsvars (%)
40.	32			2			2	1	3	11		2		2	23	71,9	0,0	3,1
41.	59			6		1		3	4	12		5		4	35	59,3	0,0	5,1
42.	51			3				1	5	14		4		3	30	58,8	0,0	2,0
43.	63			8				2	13	9		1		1	34	54,0	0,0	3,2
44.	64	1		2		2		2	9	15	1	6	2	1	41	64,1	1,6	3,1
45.	85					3		3	17	16	2	12	1	5	59	69,4	0,0	3,5
46.	76	1		4		1	2	1	14	16		5		8	52	68,4	1,3	1,3
47.	83	1		1		3	3	2	15	9	2	4	2	4	46	55,4	1,2	2,4
48.	74	1		5		1	3	3	9	10	1	6	5	4	48	64,9	1,4	4,1
49.	140			4			1	7	20	22		7	6	4	71	50,7	0,0	5
50.	143	2		5	1	1	1	4	22	13	2	10	6	7	74	51,7	1,4	2,8
51.	115	2	1	1		3		5	21	13	1	13	10	3	73	63,5	2,6	4,3
Kopā	985	8	1	41	1	15	12	34	152	160	9	75	32	46	586	59,5	0,9	3,5

Kopš monitoringa sākuma (40. nedēļa) laboratoriski noteikti astoņi *A tipa* gripas vīrusi un viens *B tipa* gripas vīruss. No tipētiem *A tipa* gripas vīrusiem četri gripas vīrusi tipēti kā *A/H1pdm* un trīs – *A/H3*.

Gripas vīrusu celmu identifikācija

Gripas vīrusu raksturojums	Noteikto vīrusu skaits
<i>A/Michigan/45/2015(H1N1pdm09)</i> -līdzīgs	3
<i>A/Singapore/INFIMN-16-0019/2016(H3N2)</i> -līdzīgs	2
<i>A/HongKong/4801/2014(H3N2)</i> -līdzīgs	1

Laboratoriskie izmeklējumi gripas monitoringa tīkla ietvaros

2017. gada 51. nedēļā divās ģimenes ārstu praksēs tika izmeklēti divi pacienti, nevienā paraugā gripas vīrusi nebija noteikti, noteikts viens adenovīruss un viens koronavīruss.

Kopā (49.–51. nedēļa) monitoringa tīkla ietvaros tika izmeklēti 26 paraugi, no tiem 16 paraugos noteikti 20 respiratorie vīrusi. Visvairāk bija noteikti koronavīrusi (6), rinovīrusi (5) un adenovīrusi (4), kā arī paragripas I tipa vīruss (1), respiratori sincitiālais vīruss (1), bokavīruss (1) un enterovīruss (1).

Secinājumi

Gripas intensitāte Latvijā saglabājas zemā līmenī, tiek reģistrēti sporādiskie gripas gadījumi. 2017. gada 51. nedēļā monitoringā iesaistītajās ambulatorajās ārstniecības iestādēs reģistrēti divi gripas klīniskie gadījumi jeb 1,9 gadījumi uz 100 000 iedzīvotājiem.

Vēršanās AAEI gadījumos ambulatorajās iestādēs 51. nedēļā bija līdzīga 50. nedēļas vidējiem rādītājiem. Augstākā saslimstība ar AAEI tika reģistrēta bērniem 0–4 gadu vecuma grupā.

2017. gada 51. nedēļā saņemta informācija par diviem stacionētiem pacientiem ar aizdomām par gripas infekciju (Rīgā). Kopš sezonas sākuma pavisam ziņots par 23 stacionētiem pacientiem ar aizdomām par gripas infekciju un par diviem pacientiem ar aizdomām par gripas izraisīto pneimoniju. Taču lielākai daļai pacientu gripas infekcija netika apstiprināta.

Kopš monitoringa sākuma (40. nedēļa) laboratoriski noteikti astoņi *A tipa* gripas vīrusi un viens *B tipa* gripas vīruss. No tipētiem *A tipa* gripas vīrusiem četri gripas vīrusi tipēti kā *A/H1pdm* un trīs – *A/H3*.

PVO Eiropas reģiona gripas uzraudzības tīkla informācija - Flu News Europe

<http://flunewseurope.org/>

2017. gada 50. nedēļā 40 no 45 Eiropas reģiona valstīm gripas intensitāte bija zemā līmenī, četras valstis (Francija, Īrija, Nīderlande un Spānija) ziņoja par vidējā līmeņa gripas intensitāti un viena valsts (Turcija) par augsta līmeņa gripas intensitāti.

Pēc ģeogrāfiskās izplatības 23 no 45 valstīm ziņojušas par sporādisko gripas izplatību, piecas valstis – par lokālo ģeogrāfisko izplatību, sešas valstis (Izraēla, Nīderlande, Norvēģija, Portugāle, Spānija un Ukraina) – par reģionālo gripas izplatību un trīs valstis (Francija, Zviedrija un Turcija) – par plašu gripas izplatību.

Gripas uzraudzības tīkla ietvaros gripas pozitīvo paraugu īpatsvars 50. nedēļā palielinājies līdz 26,4% (49. nedēļā – 11,0%). Dominējošs ir *B/Yamagata* gripas vīruss, kurš iekļauts 4-vērtīgā gripas vakcīnā.

Uzraudzības tīklā tika izmeklēts 1561 paraugs, no tiem 412 (26,4%) paraugos noteikti gripas vīrusi: 161 (39,1%) *A tipa* (98 – *A/H1N1pdm09*, 48 – *A/H3N2* un 15 – netipēti) un 251 (60,9%) *B tipa* gripas vīrusi (45 – *B/Yamagata* līnijas, viens – *B/Victoria* līnijas un 205 – līnija nav zināma).

Gripas uzraudzības tīkla ietvaros noteikto vīrusu tipēšana

Vīrusa tips un apakštīps	50. nedēļa		2017.–2018. gada sezona kopā	
	skaits	% ^a	skaits	% ^a
<i>A tipa</i> gripa	161	39,1	382	38,1
<i>A(H1N1)pdm09</i>	98	67,1	194	56,4
<i>A(H3N2)</i>	48	32,9	150	43,6
A netipēts	15	-	38	-
<i>B tipa</i> gripa	251	60,9	621	61,9
<i>B/Victoria</i> līnija	1	2,2	7	3,8
<i>B/Yamagata</i> līnija	45	97,8	179	96,2
Nav noteikta līnija	205	-	435	-
Noteikts kopā / Izmeklēts kopā	412 / 1561	26,4	1003 / 10596	9,5

^a A un B tipa vīrusiem saucējs ir kopējais noteikto gripas vīrusu skaits; A tipa gripas vīrusu apakštīpiem saucējs ir kopējais tipēto A tipa gripas vīrusu skaits; B tipa gripas vīrusu celmiem saucējs ir kopējais raksturoto B tipa gripas vīrusu skaits

Ārpus gripas uzraudzības tīkla izmeklēti 20690 klīniskie paraugi, no tiem 2345 paraugos noteikti gripas vīrusi: 1290 (55,0%) *A tipa* (285 – *A/H3N2*, 162 – *A/H1N1pdm09* un

843 – netipēti) un 1055 (45,0%) *B* tipa gripas vīrusi (27 – *B/Yamagata* līnijas, viens – *B/Victoria* līnijas un 1027 – līnija nav zināma).

Ārpus gripas uzraudzības tīkla noteikto vīrusu tipēšana

Vīrusa tips un apakštīps	50. nedēļa		2017.–2018. gada sezona kopā	
	skaits	% ^a	skaits	% ^a
A tipa gripa	1290	55,0	4003	60,3
<i>A(H1N1)pdm09</i>	162	36,2	438	26,1
<i>A(H3N2)</i>	285	63,8	1243	73,9
A netipēts	843	-	2322	-
B tipa gripa	1055	45,0	2635	39,7
<i>B/Victoria</i> līnija	1	3,6	7	3,3
<i>B/Yamagata</i> līnija	27	96,4	208	96,7
Nav noteikta līnija	1027	-	2420	-
Noteikts kopā / Izmeklēts kopā	2345 / 20690	-	6638 / 146350	-

^a A un B tipa vīrusiem saucējs ir kopējais noteikto gripas vīrusu skaits; A tipa gripas vīrusu apakštipiem saucējs ir kopējais tipēto A tipa gripas vīrusu skaits; B tipa gripas vīrusu celmiem saucējs ir kopējais raksturoto B tipa gripas vīrusu skaits

Gripas vīrusu ģenētiskais raksturojums

Kopš sezonas sākuma (2017. gada 40. nedēļa) līdz 50. nedēļai ir pieejami dati par ģenētiskajām grupām 208 gripas vīrusiem. No 104 *A/H3N2* vīrusiem 62 (60%) pieder pie ģenētiskās apakšgrupas 3C.2a un 42 (40%) – pie ģenētiskās apakšgrupas 3C.2a1, kas ir saistīts ar aminoskābju aizvietošanu hemaglutinīnā. Vīrusi šajās divās apakšgrupās ir antigēnetiski līdzīgi, taču abas apakšgrupas strauji attīstās, parādoties vairākām vīrusu kopām, kuras nosaka papildu aminoskābju aizvietošana hemaglutinīnā, tādēļ ir nepieciešams pastāvīgs antigēnu īpašību monitorings. Trīs raksturotie *B/Yamagata* līnijas gripas vīrusi nepieder ne pie vienas ģenētiskas grupas.

Gripas vīrusu filoģenētiskais raksturojums

Filoģenētiskā grupa	Noteikto vīrusu skaits	Noteikto vīrusu īpatsvars (%)
<i>A/H1N1pdm09 A/Michigan/45/2015</i> (apakšgrupa 6B.1) ^a	30	14,4
<i>A/H3N2 A/Hong Kong/4801/2014</i> (apakšgrupa 3C.2a) ^b	62	29,8
<i>A/H3N2 A/Singapore/INFIMH-16-0019/2014</i> (apakšgrupa 3C.2a1) ^c	42	20,2
<i>B/Brisbane/60/2008</i> (<i>Victoria</i> līnija, apakšgrupa 1A) ^{b, d}	7	3,4
<i>B/Norway/2409/2017</i> (<i>Victoria</i> līnija, apakšgrupa 1A 162-163) ^e	3	1,4
<i>B/Phuket/3073/2013</i> (<i>Yamagata</i> līnija, apakšgrupa 3) ^{c, f}	61	29,3
<i>B/Yamagata</i> līnija, nepieder ne pie vienas ģenētiskas grupas	3	1,4
Kopā	208	100,0

^a Vakcīnas komponents Ziemeļu (2017.–2018. gada sezonai) un Dienvidu (2018. gada sezonai) puslodei

^b Vakcīnas komponents Ziemeļu puslodei 2017.–2018. gada sezonai

^c Trīs komponentu vakcīnas sastāvā Dienvidu puslodei 2018. gada sezonai

^d Četrus komponentu vakcīnas sastāvā Dienvidu puslodei 2018. gada sezonai

^e Hemaglutinīna HA1 posmā K162 un N163 aminoskābju izslēgšana un antigēniskas atšķirības no vakcīnas komponenta

^f Četrus komponentu vakcīnas sastāvā Ziemeļu puslodei 2017.–2018. gada sezonai

Par SARI uzraudzību un stacionētiem pacientiem, kuriem laboratoriski apstiprināta gripa

2017. gada 50. nedēļā no visām valstīm, kuras veic smagu akūtu respiratoru infekciju (SARI) uzraudzību, 11 valstis informēja par 1198 gadījumiem; no 300 laboratoriski izmeklētajiem gadījumiem 13 noteikti gripas vīrusi (seši – Ukrainā, pieci – Armēnijā un divi – Baltkrievijā).

Kopš 2017. gada 40. nedēļas no 10275 SARI gadījumiem (14 valstīs) 2444 tika izmeklēti laboratoriski, no tiem 55 gadījumos noteikti gripas vīrusi: 21 – Armēnijā (18 – *B* tipa un

trīs – *A/H1N1pdm09*), 20 – Ukrainā (viens – *A/H1N1pdm09*, viens – *A tipa* netipēts un 18 – *B tipa*), deviņi – Kazahstānā (četri – *A/H3N2* un pieci – *B tipa*), trīs – Tadžikistānā (viens – *A tipa* un divi – *B tipa*) un divi – Baltkrievijā (divi – *A/H3N2*).

2017. gada 50. nedēļā saņemta informācija par dažiem laboratoriski apstiprinātiem gripas gadījumiem no intensīvām terapijas nodaļām (ITN) un no citām slimnīcas nodaļām. Kopumā reģistrēti 108 gadījumi, no tiem: 40 – Spānijā, 37 – Apvienotā Karalistē, 18 – Īrijā un 13 – Dānijā.

Kopš 2017. gada 40. nedēļas deviņas valstis ziņoja par laboratoriski apstiprinātiem gadījumiem no ITN un no citām slimnīcas nodaļām: 243 gadījumi reģistrēti intensīvās terapijas nodaļās (142 – Lielbritānijā, 53 – Spānijā, 37 – Francijā, septiņi – Zviedrijā, divi – Dānijā un pa vienam gadījumam Čehijas Republikā un Īrijā) un 234 gadījumi – citās slimnīcas nodaļās (98 – Spānijā, 81 – Īrijā, 52 – Dānijā, pa diviem – Čehijas Republikā un Slovākijā, viens – Rumānijā).

No 243 ITN reģistrētiem gadījumiem, 160 (66%) gadījumos noteikti *A tipa* (33 – *A/H3N2*, 25 – *A/H1N1pdm09* un 102 – netipēti) un 83 (34%) *B tipa* gripas vīrusi. No 234 citās slimnīcu nodaļās reģistrētiem gadījumiem, 108 (46%) gadījumos noteikti *A tipa* (27 – *A/H3N2*, 16 – *A/H1N1pdm09* un 65 – netipēti) un 126 (54%) gadījumos *B tipa* gripas vīrusi.

Gripas un citu akūto augšējo elpceļu infekciju izplatība pasaulē PVO globālā tīkla informācija 25.12.2017.

http://www.who.int/influenza/surveillance_monitoring/updates/latest_update_GIP_surveillance/en/

Gripas aktivitāte Ziemeļu puslodes mērenā klimata joslā turpina palielināties, bet Dienvidu puslodes mērenā klimata joslā aktivitāte samazinājusies līdz starp-sezonu līmenim. Centrālamerikā un Karību jūras reģionā gripas aktivitāte joprojām bija zema. Visā pasaulē lielākoties noteikti *A/H3N2* un *B tipa* gripas vīrusi.

- Ziemeļamerikā kopumā gripas aktivitāte visā reģionā turpināja palielināties, pārsvarā bija noteikts *A/H3N2* gripas vīruss.
- Eiropā gripas aktivitāte turpināja palielināties, bet vairākās valstīs gripas aktivitāte bija joprojām zema. Pārsvarā bija noteikti *B tipa* un *A/H3N2* gripas vīrusi.
- Rietumāzijā pēdējo nedēļu laikā ziņots par augstu gripas aktivitāti, pārsvarā bija noteikts *A/H1N1pdm09* gripas vīruss.
- Centrālāzijā gripas aktivitāte bija zema.
- Austrumāzijā kopumā gripas aktivitāte joprojām bija zema, izņemot Ķīnu, kur pēdējo nedēļu laikā palielinājās elpošanas ceļu slimību rādītāji (ILI) un gripas pozitīvu paraugu īpatsvars. Pārsvarā bija noteikts *B/Yamagata*-līnijas gripas vīruss.
- Dienvidaustrumāzijā gripas aktivitāte kopumā bija zema.
- Dienvidāzijā gripas aktivitāte kopumā bija zema. Indijā ziņots par *A/H1N1pdm09* un *A/H3N2* gripas vīrusu noteikšanu. Irānas Islama Republikā bija noteikti visi sezonālie gripas vīrusu apakštipi.
- Ziemeļāfrikā kopumā gripas aktivitāte bija zema. Tunisijā nedaudz palielinājās *A/H1N1pdm09* gripas vīrusa noteikšana.
- Rietumāfrikā Burkinafaso, Ganā un Sjerraleonē palielinājās gripas vīrusu noteikšana, pārsvarā bija noteikts *A/H1N1pdm09* gripas vīruss. Centrālāfrikā Kamerūnā bija noteikti sporādiski gripas gadījumi. Austrumāfrikā Madagaskarā un Mozambikā ziņots par *A/H3N2* un *B tipa* gripas vīrusu noteikšanu.
- Karību jūras reģiona un Centrālamerikas valstīs elpošanas ceļu slimību rādītāji un gripas aktivitāte joprojām bija zema, bet vairākas valstis joprojām ziņoja par augstu respiratori sincitiālā vīrusa (RSV) aktivitāti.
- Dienvidamerikas tropu valstīs gripas un RSV aktivitāte saglabājās zemā līmenī.

- Dienvidu puslodes mērenā klimata joslā kopumā gripas aktivitāte samazinājusies līdz starp-sezonu līmenim.

Nacionālie gripas centri (NIC) un citas nacionālās gripas laboratorijas no 106 valstīm, reģioniem vai teritorijām ziņoja FluNet par laika periodu no 2017. gada 27. novembra līdz 10. decembrim (dati uz 2017. gada 22. decembri). PVO GISRS laboratorijas šajā laika periodā pārbaudīja vairāk nekā 127006 paraugus, no tiem 15344 bija pozitīvi uz gripas vīrusiem, no kuriem 9579 (62,4%) *A tipa* un 5765 (37,6%) *B tipa* gripas vīrusi. No *A tipa* gripas vīrusiem 1596 (30,1%) bija tipēti kā *A/H1N1pdm09* un 3698 (69,9%) kā *A/H3N2*. No raksturotajiem *B tipa* gripas vīrusiem 2640 (85,2%) piederēja *B-Yamagata* līnijai un 460 (14,8%) *B-Victoria* līnijai.

PVO rekomendētais vakcīnas sastāvs 2017.–2018. gada sezonā Ziemeļu puslodē

http://www.who.int/influenza/vaccines/virus/recommendations/2017_18_north/en/

PVO (02.03.2017.) gripas vakcīnas sastāvā 2017.–2018. gada sezonai Ziemeļu puslodē rekomendē iekļaut šādus trīs komponentus:

- *A/Michigan/45/2015 (H1N1)pdm09-līdzīgs vīruss*
- *A/Hong Kong/4801/2014 (H3N2)-līdzīgs vīruss*
- *B/Brisbane/60/2008-līdzīgs vīruss*

Četrus komponentu pretgripas vakcīnas sastāvā rekomendē izmantot divus *A tipa* un divus *B tipa* gripas vīrusu antigēnus (papildus trim minētajiem jāiekļauj *B/Phuket/3073/2013-līdzīgs vīruss*).

Salīdzinot ar 2016.–2017. gada sezonas gripas vakcīnu Ziemeļu puslodei, ir atjaunināts *A(H1N1)pdm09* komponents – *A/California/7/2009 (H1N1)pdm09-līdzīgu* vīrusu nomaina *A/Michigan/45/2015 (H1N1)pdm09-līdzīgs* vīruss.

Materiālu sagatavoja: SLIMĪBU PROFILAKSES UN KONTROLES CENTRA Infekcijas slimību riska analīzes un profilakses departamenta Infekcijas slimību uzraudzības un imunizācijas nodaļas epidemioloģe Oksana Martiņuka, piedaloties epidemioloģei Rainai Nikišovai.

2017.–2018. gada AAEL un gripas monitoringa 51. nedēļā datus sniedza:

- 69 primārās veselības aprūpes ārsti (reģistrēto pacientu skaits 107572 – 5,5% no Latvijas iedzīvotāju skaita)
 - 11 stacionārās ārstniecības iestādes
 - 35 vispārējās izglītības iestādes
 - 39 pirmsskolas izglītības iestādes
- Izmantoti SIA Rīgas Austrumu klīniskās universitātes slimnīcas (RAKUS) stacionāra „Latvijas Infektoloģijas centrs” (LIC) laboratorijas dati

Pateicamies visiem monitoringa dalībniekiem par savlaicīgi un precīzi sniegtu informāciju.

Datu pārpublicēšana un citēšana – atsauce uz Slimību profilakses un kontroles centra “Epidemioloģijas biļetenu” ir obligāta.